

blikket. Gang efter Gang staar der i dette Tidsskrift Advarsler mod, at unge danske Arbejdere rejser snart det ene, snart det andet Sted hen, og i Gaar saa jeg en Meddelelse i Bladene om, at de Forenede Stater nu har vedtaget en Forlængelse af Indvandringsloven, saaledes at den skal gælde til ind i 1923; i dette Tidsrum maa der af hver Nationalitet ikke komme mere end 3 pCt. ind af det Antal indvandrede, der er i Forvejen.

Der er da kun een Vej tilbage, den, som vi fra vor Side Gang paa Gang har anvist, og som vi ogsaa under Behandlingen af Jordlovsforslagene i Fjor gav Anvisning paa, nemlig at skaffe Plads ude paa Landet, at skaffe Muligheder for, at Fødselsoverskuddet ude paa Landet bliver paa Landet, og at en Del af dem, som under Krigstiden drog ind til Byerne, kommer derud igen. Hvis man undersøger Forholdene, viser det sig, at der heldigvis endnu er Plads ude paa den danske Bondejord. Efter den Jordfordeling, der er, vil der endnu i en Række af Aar kunne oprettes Tusinder af Husmandsbrug til unge Landarbejdere, uden at man behøver at gaa et eneste Menneske for nær. Jeg har ikke nogen Statistik, der er nyere med Hensyn til Jordfordelingen end den fra 1912, men Forskellen fra 1912 til nu er i høj Grad forsvindende, for det er netop omkring ved den Tid, at den egentlige Udstykning af Gaarde begynder at høre op, og i ganske særlig Grad under Krigen fik vi den modsatte Bevægelse, Sammenlægningsbevægelsen, der var saa stærk, at vi i 1918 maatte vedtage en Lov, der søgte at standse denne Bevægelse. Man kan altsaa rolig gaa ud fra, at denne Statistik fra 1912 er ikke meget gal. Det viser sig efter denne Statistik, at vi har 52 000 smaa Landbrugs-ejendomme fra 1—2 Skpr. Hartkorn med tilsammen 6 200 Tdr. Hartkorn. Det er fortrinsvis de saakaldte indeklemt Brug, særlig nogle af de første Statshusmandsbrug, og det er altid Brug, der er oprettet med det Formaal, at de skal danne en Art Supplement til en Arbejdsfortjeneste, Brug fra 2—3—5 Tdr. Land, som ikke er tilstrækkelig store til, at Folk kan leve derpaa, men alligevel binder Ejeren til vedkommende Egn, saaledes at han ved Siden af sit Husmandsbrug bliver i høj Grad afhængig af vedkommende Arbejdsgiver. Disse Brug har vi taget særligt Hensyn til i vort Lovforslag. Ved Siden af dem var der 69 000 Husmandsbrug, der havde fra $\frac{1}{4}$ til 1 Td. Hartkorn, og disse Brug havde tilsammen 36 000 Tdr. Hartkorn. I Henhold til Jordloven havde man fra 1899 indtil 1920 op-

rettet godt og vel 9 000 Statshusmandsbrug med knap 5 000 Tdr. Hartkorn. Hele denne Gruppe, der omfatter omkring ved 200 000 Husmandsejendomme, har i alt knap 50 000 Tdr. Hartkorn.

Hvis vi nu gaar til den modsatte Del af vort Landbrugserhverv, til de store Gaarde, saa viser det sig, at der er her i Landet 3 800 Gaarde med 8—12 Tdr. Hartkorn med tilsammen 35 000 Tdr. Hartkorn og desuden 2 100 Herregaarde med tilsammen 58 000 Tdr. Hartkorn, med andre Ord, knap 6 000 Gaarde her i Landet har godt og vel dobbelt saa meget Jordtilliggende som de 190 000 Husmandsbrug. Dette er netop et Bevis paa, at man indenfor en overskuelig Fremtid kan skaffe Plads ude paa Landet, og jeg synes, at den store Arbejdsløshed maa være en Spore til, at man prøver paa at gaa den Vej, og at Tiden netop i Øjeblikket er saa gunstig som aldrig nogen Sinde før. Vi er jo efter alle Solemærker at dømme inde i en Landbrugskrise, som delvis ikke endnu er naaet og forhaabentlig heller ikke senere vil naa helt ned til Bunden, thi medens man vel, for de store og mellemstore Brug, kan sige, at der er en Krise, kan man i det højeste for de mindre Brugs Vedkommende sige, at Tiderne ikke er saa gode, som de har været tidligere, men de er i alt Fald endnu rentable. Og naar det er saadan, at de store Brug lider under en Krise — jeg tager her kun de ca. 6 000 allerstørste Ejendomme —, og at Ejerne der stadig fortæller, at de ikke er i Stand til at drive Gaardene saaledes, at de kan forrente sig, og ikke er i Stand til at betale en anstændig Arbejdsløn, synes jeg, at disse Mennesker maa være i høj Grad interesserede i at blive af med den Jord, som kun er dem til Besvær. Jeg synes, at den Interesse, vi har i at faa fat paa Jorden, maa mødes med den Interesse, som de andre har af at blive af med Jorden. Derfor foreslaar vi netop nu at gaa til en stor Udstykning, at gaa til at skaffe Plads til alle dem, der ønsker at komme i Besiddelse af Jord. Men vi er klare over, at naar man fra Lovgivningsmagtens Side vil tage dette Spørgsmaal op, skal man være i høj Grad varsom med Fremgangsmaaden, og da kan man i alt Fald ikke gaa den samme Vej, som vi er gaaet tidligere. Ved Finanslovsforslagets første Behandling og ved Behandlingen af Jordlovsforslagene i Fjor hævdede jeg og paaviste Rigtigheden deraf med Tal, at den Jordlovgivning, vi havde skabt, havde en Tendens til at virke fordyrende paa Jorden, at det egentlig ikke var de Mennesker, der kom i Besiddelse af denne Jord, der fik første Fordel af den Be-